

# FAIK Slalom

## under 30 år

En slalomklubb i Falköping är väl en sak, trots mängen regnblöt vinter. Men en *framgångsrik* slalomklubb vars namn nämns med respekt i skidkretsar även norr om Dalälven - det är en helt annan sak! FAIK slalom har under åren haft glädjen att se en del av sina åkare göra sig gällande även i hårda nationella sammanhang. I Götaland har FAIK i många år varit en av de främsta slalomklubbarna.

Denna framgångsrika verksamhet bygger på många och långvariga ideella insatser, men också på ett fruktbart samarbete med Falköpings kommun.

FAIK:s slalomsektion bildades 1967. Innan vi ger oss i kast med den kan det vara av intresse att kortfattat ge en bild av det som fanns innan sektionen kom till. Slalombacken på Mösseberg är naturligtvis äldre än sektionen. Utförsåkning förekom i backen mycket tidigt, men den första organiserade slalomverksamheten i Falköping inleddes i början 1950-talet. Kristian Forss, Elis Johansson, Bernt "Benne" Carlsson och så småningom österrikaren Hans Borkman var några av entusiasterna.

- Om jag minns rätt så kördes första falköpingsmästerskapet i slalom 1953. Elis vann, berättar Kristian Forss, som själv vann året efter.
- Vi tävlade bara i specialslalom, och vi hade en regel som innebar att om vi grenslade en port så fick vi fem sekundens tillägg, ingen diskvalificering. Dessa pionjarens utrustning var inte den mest exklusiva.
- I början hände det att vi spikade fast pjäxorna i skidorna för att få "låg fästpunkt", berättar Kristian. Andra grabbar kom i gummistövlar ... Efter några år kom en del av grabbarna över riktiga grejer, Olle Dahlman-skidor med riktiga bindningar och långremmar. Utvecklingen var igång.

## TRIO BILDADE

Fler och fler ungdomar blev intresserade av utförsåkning, även av tävlingar, och till en början organiserades även detta av en sektion för all skidåkning. Behovet av en särskild slalomsektion ökade och 1967 var det dags att starta en egen sektion inom FAIK. Initiativtagare var Kurt Axelsson, Lennart Hedberg och Per-Tage Svensson, alla tre med egna barn som redan då var framgångsrika i slalombanorna.

Redan under första åren noterades en hel del fina tävlingsresultat, trots att medlemsantalet var ganska lågt, 15 unga entusiaster ...

Under de första åren var tillströmningen av medlemmar ganska liten. Intresset för utförsåkning var ringa, främst beroende på snöfattiga vintrar, särskilt i början av 1970-talet. Men så kom fina vintrar, så kom Ingemar Stenmark - och så kom medlemmar i långa banor till FAIK slalom. Från 15 växte antalet raskt till 50, till 100 för att kulminera i början av 1980-talet, då medlemsantalet var över 300!

## STÅNGABERGET ... !

Centrum för sektionens verksamhet har naturligtvis Mössebergsbacken varit. Men det fanns en tid då de ansvariga ansåg att det behövdes en brantare, mer avancerad backe. Blickarna kastades till branterna på den andra sidan av berget, till en sluttning vid Stångaberget. Efter ett omfattande ideellt arbete var den backen klar för tävling i mars 1970. Falköpings Tidning var på plats:

"Bättre sent än aldrig, kan tyckas när FAIK i söndags premiärtävade i den nya

Stångabergsbacken och körde KM i specialslalom. Ett par plusgrader var det, men det hindrade inte åkarna nämnvärt. Förutom FAIK-are fanns åkare från Jönköping och Lidköping på plats, och det var gästerna som skördade de största framgångarna genom att lägga beslag på två förstaplatser vardera. Klubbmästerskapet fick de dock inte delta i. Där blev Thord Hedberg seniormästare, Christer Svensson juniormästare, Annika Lemminger flickmästare och Roger Axelsson pojkmästare".

Detta kan vara värt att notera. Tävlingen blev den enda vid Stångaberget! Efter de snöfattiga vintrarna på 70-talet gjordes visserligen ett nytt försök i början av 80-talet att öppna backen, men något utförsåkarcentrum blev det aldrig...

Mössebergsbacken förblev tummelplatsen för FAIK:s slalomåkare. Under åren har den byggts ut, förbättrats och försetts med nya liftar i tre omgångar. En av de större förbättringarna skedde 1973 i samband med motionscentralens tillkomst. I samband med grävningar för huset och i sjön blev resultatet bl. a. stora jordmassor. Dessa användes för att höja och bredda överdelen av slalombacken. Möjligen kan denna utbyggnad av Mössebergsbacken ha minskat intresset för backen vid Stångaberget.

Dessutom kompletterades Mössebergsbacken med ännu en nedfart 1980-81.

## SAMARBETE

De tävlingsmässiga framgångarna för FAIK ökade i takt med satsningarna i backen. Men ytterligare två faktorer bidrog till de goda resultaten: samarbetet med kommunen och satsningen på bra träningsläger.

Ofta framhålls goda kontakter med kommun/bidragsgivare av slentrian i sammanhang som detta. Slalomsektionens samarbete med kommunen har varit ett givande och ett tagande som givit resultat - för båda parter. Sannolikt har det varit en förutsättning för sektionens goda resultat. Samarbetet innebär bl. a. att sektionen svarar för skötseln av Mössebergsbacken - för snösprutning, preparering, pistning och för att liftarna går. Liftsamarbetet inleddes redan 1970, övrigt samarbete tio år senare.

I detta arbete har många medlemmar, inte minst föräldrar, helhjärtat ställt upp. Många engagerade falköpingsbor har tillbringat åtskilliga kvällar och nätter i backen - med snösprutning eller i pistmaskinen.

Ett exempel ur högen: säsongen 1984-85 arbetade sektionens medlemmar 2 813 tim i backen. Omräknat i 40-timmarsveckor blir det alltså över 70 veckor! Slalomsäsongen i Falköping är som allra mest tre månader, tolv veckor...

Det är detta omfattande arbete som har lagt den ekonomiska grunden för sektionen. Sektionen har dock fått in pengar även på annat sätt. Aktivitetsstöd, naturligtvis, men också genom att packa ost inför jul, deltaga i karnevalsarrangemang. Vidare har ekonomin stärkts genom deltagande i Odenmässan samt genom trädgårdsarbete i form av rensning av mejeriets rabatter ...

## MÅNGA LÄGER

FAIK slalom insåg tidigt behovet av träningsläger i svårare branter än de som Mösseberg kan erbjuda. Lägrerksamhet i större omfattning kom igång i mitten av 70-talet för att växa ytterligare på 80-talet. Under den tiden var ofta ett 100-tal ungdomar som deltog i träningsgrupperna. Merparten skulle med på minst ett läger, många på flera varje försäsong.

Till en början styrdes bussarna ofta till mellansvenska fjällen, Dalarna, Härjedalen och Jämtland. Åtskilliga gånger till först Idre och senare Sälen, till Storlien och Vemdalen. Redan i början av denna epok knöts utomstående, mycket kunniga tränare till lägren.

Vi tar 1981 som exempel. Första helgen i december deltog 51 ungdomar i ett tre dagar långt läger i Idre. Veckan före jul deltog 55 ungdomar i ett läger i Storlien där Axel Grahn anlätades som övertränare. Dessutom deltog sex FAIK-ungdomar i ett veckoläger som

distriktet anordnade i alperna. Flera läger har klubben genomfört i Österikes alper, i bl.a. Hintertux och Sölden.

Ett årligt träningsläger har blivit tradition. Tretton gånger (hittills) har FAIK med sina 15-25 främsta slalomungdomar besökt Dundret utanför Gällivare, nästan alltid en vecka över nyåret. Under många av de veckorna har klubben samarbetat med Håkan Åhsell, ansvarig för skidgymnasiet i Gällivare.

Det har icke rört sig om några nöjesläger. Fråga liftskötarna på Dundret de som varje morgon kliar sig ögonen när FAIK:s tränare i kolmörkret kl sju på morgonen överlastade med slalomkäppar och videokameror kommer för att förbereda banorna. Kl åtta dyker ungdomarna upp för det första av dagens pass.

Till detta skall naturligtvis läggas all den träning som bedrivs i Mössebergsbacken i stort sett varje kväll när förhållandena medger. Många tränare har också utbildats i förbundets olika steg.

## STORA FRAMGÅNGAR...

All denna träning har givit resultat. Några exempel på framgångsrika ungdomar som representerat klubben:

I resultatsammanhang måste det inledningsvis konstateras att syskonen Sara och August Wolff varit de som nått allra längst. De har båda flera DM- och Götalandsmästerskap. Sara har segrar i hårdast tänkbara nationella sammanhang, bra resultat i internationella tävlingar (bland de tio bästa), och hon har - inte minst - en imponerande bronsmedalj från junior-SM i storslalom 1990 som avgjordes i Fjätervålen.

Även August har goda meriter nationellt och internationellt, bl a från SM. Storebror Tobias har också meriter utöver det vanliga

## .... GENERATION ...

Men framgångarna för FAIK inleddes som nämnts långt tidigare. Björn Hedberg var det första rubriknamnet i slalomklubben. Han vann bl a DM, var tvåa i Götalandsmästerskapen, kvalade till finalen i stora SM mm. Brodern Tord var en annan tidig vinnare i klubben, bl a blev han SJ-mästare, som 16-åring ...!

Några få år senare var det Christer Svensson som förde fram FAIK i ramplyuset. Redan som junior blev han Götalandsmästare i både special- och storslalom. Framgångarna fortsatte som senior.

En annan åkare som tävlade med framgång i hård ungdomskonkurrens var Roger Axelsson, som två år i rad deltog i Sverigefinalen av Kalle Anka-trofén, där han som bäst blev fyra. Andra som tillhörde den allra första generationen FAIK-åkare - med blandade resultat - var Kurt Persson, Bertil Rudberg, Ulf Mattsson, Bernt Dagerklint, Charlotta Karlén, Anna-Karin Nordén och Margareta Thomson.

## ... EFTER GENERATION...

I slutet av 1970-talet dök namnet Ottosson upp i resultatlistomas översta skikt. Jonas, Claes och Ulrik Ottosson samt Anders Leward härjade i pisterna, ofta med stora framgångar som följd. Samtliga i den kvartetten har medaljer - ofta flera - från Götalandsmästerskapen. Deras distriktsmästerskap är oräkneliga. Ibland tog de skalpen även på goda åkare norröver.

I mitten av 80-talet kom nästa generation. I den ingick bland andra syskonen Wolff vars framgångar vi redogjort för, men också fler med namnet Ottosson, nämligen Henrik och hans kusin Anna. Där fanns dessutom Camilla Axelsson, Ulrika Hedberg och Anna Nyberg, alla med ett eller flera DM-guld i bagaget.

På 1990-talet har framgångarna fortsatt. I denna generation är det bl a Henrik Hedberg,

Samuel Johansson och Tobias Karlsson och Anna Larsson som varit banerförare... Två av dem har dessutom gjort väl ifrån sig på skidgymnasier, Tobias i Malung och Anna i Järpen.

## I HELA LANDET

Man kan med fog säga att FAIK:s dominans i Götaland har ökat under 90-talet. Framgångarna har befäst ställningen som ledande slalomklubb i södra Sverige. Även i tävlingar norröver har FAIK-åkarnas framgångar ökat, t ex i tävlingar i Dalarna och Härjedalen. Även i SM-sammanhang har falköpingsgänget gjort sig gällande. T ex i JSM -95-96 deltog fem FAIK-are, till stora SM kvalade en åkare in. Detta är mycket ovanligt för en klubb från dessa breddgrader. Likaså har klubben lyckats kvala in flera åkare till landets alpina säsongfinal, Första maj-trofén, en verklig prestation när man vet att mellan 600 och 700 åkare-deltar. Ovanstående kan ses som ett axplock, eller möjligen grädden på moset. FAIK kan redovisa många fler vinnare. Av ovanstående framgår klart att verksamheten seglar i medvind, att framgångarna åter är många - att återväxten åter är god, att tillströmningen av ungdomar ökar. Klubbens internationellt (mest) kända medlem har tyvärr inte nått sina mest uppmärksammade resultat i slalom, men väl i golf. Sofia Grönberg tävlade i flera år ganska framgångsrikt för FAIK slalom. Periodvis tränade hon dessutom ungdomar.

## STORA TÄVLINGAR

FAIK har således representerats av duktiga åkare i många stora och små sammanhang ute i världen. Klubben har självfallet också arrangerat en hel del tävlingar i Mössebergsbacken. Den första sk A-tävlingen med elitåkare från när och fjärran genomfördes säsongen 1986-87, samma år som nya klubbstugan i nedre delen av backen stod klar (barack från Redberga flygfält). I flera år kallades för denna den formellt största tävlingen för Opel cup.

Under de många år som slalomsektionen har funnits, så är det naturligtvis de många goda tävlingsresultaten som märks utåt. För att alla segrar skall kunna bärgas, för att alla andra goda resultat skall kunna nås, så krävs att många andra ställer upp. Sektionen har och har haft många som engagerat tagit itu med allehanda uppgifter.

## ELDSJÄLAR

Det är en praktisk omöjlighet att här nämna alla som på olika sätt har bidragit till framgångarna, men det hindrar inte att vi nämner en hel del av dem. Fem personer har hittills valts till ordförande. Under de åtta första åren sköttes klubban av en av bildarna, Per-Tage Svensson. Han efterträddes av Kurt Axelsson, ordförande 1976-82, styrelseledamot 1967 till 1992, en av de verkliga stöttepelarna, "Mr Slalom" i Falköping. Det är kanske främst Kurt som har svarat för det fruktbärande samarbetet med kommunen. Karl-Erik Nyberg blev ordförande 1982. Björn Hedberg övertog klubban 1986 och Wille Dyberg 1992. Samtliga dessa har lagt ned ett stort arbete vid sidan av det som krävs för själva orförandeskapet.

Sune, Per och Anders Leward som bl a fått den viktiga tidtagningen att fungera. Thomas Wolff engagerade sig oerhört för att bl a träningen och grupperna skulle fungera, och var en allmänt drivande kraft i den växande verksamheten. Thord Hedberg har lagt ned ett omfattande arbete både vad gäller träning och förhållandena i backen. Att snösprutning och annan preparering har fungerat är till stor del Thords förtjänst. Anders Hagman, en annan styrelseledamot som påtog sig ett stort tränaransvar. Lars Garenfelt inledde den organiserade träningen.

Andra som under kortare eller längre perioder varit tränare: Stig Dahlberg, Jan Johansson, Anders Leward, Björn och Thord Hedberg, Claes Andersson, Jonas Ottosson, Björn Andersson, Pelle Almvärn, Johan Svensson, Anders Borg, Anna Nyberg, Anders

Johansson, Malin Nohlgren, Anette Holmberg, Olof Silfverstrand, Nicklas Andersson, Carl Thulin, Ulf Mattsson, Johan Staaf, Tomas Pettersson m fl.

Under många år har FAIK dessutom engagerat sig i distriktsverksamheten, bl a genom den sk alpina kommittén inom Västergötlands skidförbund. Där har Kurt Axelsson, Thomas Wolff och Stig Dahlberg representerat FAIK. Thord Hedberg har dessutom varit distriktstränare.

## BYTESMARKNAD

Slutligen bör en mindre känd del av sektionens verksamhet framhållas. Det var FAIK slalom som startade den mycket uppskattade bytesmarknaden för vinterutrustning. Skid- och annan vinterutrustning är inte alltid billig. För flerbarnsfamiljer kan kostnaderna bli mycket höga. Dessutom växer ungar snabbt ur eller ifrån kläder, skidor och andra prylar. Mot den bakgrunden initierade FAIK bytesmarknaden som snabbt blev en succé. Till Mössebergsskolan kom föräldrar och barn med eller mindre begagnade skidor, stavar, pjäxor och skridskor. Vissa är i mitten av 80-talet omsattes mellan 30 000 och 40 000 kr på denna marknad, som då arrangerades av Friluftsförbundet. Köerna var långa. Troligen gav marknaden möjlighet för än fler barn och ungdomar att vinteridrotta.

FAIK slalom är en fortsatt mycket livaktig del av idrotten i Falköping. Det är med stor tillförsikt som sektionen tar itu ned 30-årsjubileet!.